

KERK & leven

51

2021

WEEKKRANT

22 DECEMBER

JAARGANG 82

EDITIE 1180

P.E. GROENE WEIDEN DAMME

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 - 2050 ANTWERPEN

Kerstmis 2021 Omarmen

Een bijzonder kunstwerk

In deze moeilijke en verwarrende tijden kunnen we misschien troost en hoop putten uit kunstwerken. Zonder veel woorden spreekt een beeld, een schilderij, een afbeelding, een kunstwerk rechtstreeks tot ons gevoel, het raakt onze innerlijke wereld. We zeggen vaak: 'Dat komt binnen.'

De geboorte van het kind Jezus zette de heilige Franciscus van Assisi ooit aan om dit gebeuren aanschouwelijk te maken. Hij liet die bijbelse scène uitbeelden tijdens de viering van de kerstnacht. De eerste levende kerststal was een feit, het zien van dit tableau vivant riep diepe emoties op en sterke betrokkenheid bij het kerstgebeuren.

Ik koos voor mijn woordje bij Kerstmis het laatste werk dat de zieke Keith Haring heeft gemaakt, een paar weken voor zijn dood in 1990. Het is een altaarstuk, een triptiek (drieluik) en draagt de titel 'Het leven van Christus'. Sam Havadtoy, vriend van Keith, maakte een bekisting in de vorm van een Russische ikoontriptiek en vulde die met klei. Keith Haring kerfde vervolgens met een mes lijnen in de klei. Voor het eerst gebruikte hij een mes in plaats van een penseel om te tekenen en zag hij ook af van een voorbeeldstudie. Wat hij tekende kwam rechtstreeks uit zijn hoofd. Hij stopte niet om over de lijnen na te denken en bracht geen wijzigingen of correcties aan. Ondanks Harings vergevorderd ziektestadium waren de lijnen in de klei zonder bibbers, onberispelijk en lijken ze continu door te lopen.

Keith is net geen 32 jaar oud geworden, maar hij heeft wel volop geleefd. Hij zal voor altijd herinnerd worden door zijn kleurrijke, cartoonachtige schilderijen, tekeningen en sculpturen.

Altarpiece The Life of Christ, All Keith Haring Artwork © Keith Haring Foundation Courtesy of Nakamura Keith Haring Collection

Dit altaarstuk is een samenvatting van zijn gedachtengoed; hoop, vrede en eeuwigheid. Hoe verschrikkelijk dit leven op aarde soms ook is, er is iets dat ons overstijgt, iets dat naar ons toekomt en optilt naar het licht.

Komt van also hoge

Deze beweging is ook het verhaal van God en mensen. In de bijbel gaat het over een God die needaalt, een menselijke gedaante aanneemt, alle miserie en lijden ondergaat, maar terug opstijgt naar het hemelse licht en de mensheid eeuwig leven geeft.

Dit kerstkind is de hoop voor deze wereld, de belofte van God dat lijden en dood niet het laatste woord hebben, maar dat liefde overwint.

Centraal staan deze symbolen van geloof (kruis) en liefde (hart) bovenaan op het middenpaneel, waarbij het kind de hoop veronderstelt.

Armen zo wijd als de hemel

God, vader en moeder tegelijk, is de barmhartige erbarmmer, de liefdevolle omarmmer. Hij houdt ons de handen boven het hoofd. Zijn armen zijn naar ons uitgestrekt om ons op te tillen uit alle ellende.

"Al verhef ik mij op de vleugels van de dageraad, al ging ik wonen voorbij de verste zee, ook daar zou uw hand mij leiden, zou uw rechterhand mij vasthouden." (Psalm 139:9-10 NBV21)

God schenkt ons de zon (linkerzijde middenpaneel) en het licht om onze duisternis te verjagen. Kerstmis valt niet toevallig bij de winterzonnenuwende, waarbij de langste nacht van het jaar moet wijken voor het groeiende licht.

Engelen van mensen

De engel die naar ons toekomt (linkerpaneel) en de engel die opstijgt (rechterpaneel) doen ons denken aan de zovele engelen van mensen die op onze weg komen, die als groepen komen (omdat ze gezonden zijn) en de engelen van mensen die ons voorgaan richting hemel. Zovelen zijn reeds opgestegen om als engelen over ons leven te waken.

Wie zijn wij in die mensezee (onderaan de triptiek)? Zij wij die mensen met gebalde vuisten om te protesteren, met de armen in wanhoop naar de hemel gericht? Of zij wij die mensen met open armen, hoopvol uitzierend naar betere tijden?

Wij weten dat wij leven in het aardse tranendal (druppels op het middenpaneel) en tegelijkertijd ook gezegend worden (zelfde druppels) met zoveel goedheid en liefde die dagelijks op ons neerdalen.

Ook in de donkerste en moeilijkste perioden blijven wij als christenen mensen van geloof, hoop en liefde, veel liefde.

"Dit is wat blijft: geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde." (1 Kor. 13:13 NBV21)

In dit coronatijdperk van afstand houden en zorg dragen voor elkaars gezondheid, is het een kunst elkaar te blijven omarmen, op welke manier ook...

Pastoor Pradip Smagge,
Pastorale Eenheid
Groene Weiden Damme

(dit artikel verschijnt in alle edities van KERK&leven van het decanaat Brugge)

